

Најчешће кориштени појмови:

„Емитент“ је лице које емитује хартије од вриједности у циљу прикупљања средстава и које према власницима хартија од вриједности има обавезе назначене у хартији од вриједности.

„Власник“ је лице које има власништво на хартији од вриједности по основу власничког права (власник) или по основу уговора (номиновани власник).

„Хартија од вриједности“ је преносива исправа у нематеријализованом облику - електронском запису, емитована у серији на основу које власници остварују права према емитенту у складу са законом и одлуком о емисији.

„Обвезница“ је дужничка хартија од вриједности, односно врста зајма, при којем инвеститори посуђују новчана средства издаваоцу обвезнице на одређени временски период, а за награду добијају камату на уложена средства. Издавалац се обавезује да на тачно одређени дан (дан доспијећа) врати позајмљена средства, те да периодично плаћа припадајућу камату.

„Штедне обвезнице“ су врста обвезница Републике Српске које су примарно намијењене сектору грађанства. Власник штедне обвезнице има право на исплату уложене главнице обвезнице (номинална вриједност) о року њеног доспијећа и право на периодичну исплату стечене камате.

„Номинална вриједност“ обвезнице (главница) је вриједност инвестираних средстава у обвезнице и најчешће се исплаћује на датум доспијећа обвезнице.

„Камата или купон“ је награда за уложена средства у обвезнице коју плаћа емитент у одређеним временским интервалима (најчешће годишње или полугодишње). Вриједност камате, као и каматне стопе, дефинисана је одлуком о емисији, и углавном се рачуна примјеном годишње каматне стопе обвезница на недоспјелу главницу,

узимајући у обзир и учесталост исплате камате. Камата и каматна стопа обвезнице се најчешће утврђују као фиксне, што значи да се не мијењају до доспијећа.

„Тржишна вриједност обвезнице“ је вриједност обвезнице која се одређује на основу њене цијене у одређеном тренутку на тржишту хартија од вриједности. На ту цијену могу утицати различити тржишни фактори (однос понуде и тражње, кретање каматних стопа, макроекономско окружење, итд.). Цијена обвезнице на тржишту се изражава у проценту у односу на њезину номиналну вриједност.

„Берза“ је правно лице које обавља послове организовања трговине хартијама од вриједности и финансијским дериватима.

„Власнички рачун“ је рачун власника обвезнице на којем се воде подаци о обвезници и њеном власништву, а води га Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука. Право власништва над обвезницама и право располагања стиче се даном уписа обвезница у Централни регистар хартија од вриједности.

„Доспијеће обвезнице“ је датум када се главница (номинална вриједност) обвезнице исплаћује власницима и када престаје обавеза емитента према власницима обвезнице. Оно је дефинисано Одлуком о емисији. Доспијеће главнице може бити једнократно (по доспијећу) или у више исплата по унапријед дефинисаној динамици (полугодишње, годишње).

„Емисија хартија од вриједности“ је скуп радњи које емитент предузима у сврху прикупљања средстава продајом хартија од вриједности првим власницима, уз обавезу да сваком од њих испуни обавезу садржану у хартији од вриједности.

„Емисија хартија од вриједности јавном понудом“ је емисија у којој се упис и уплата хартија од вриједности врши на основу јавног позива неодређеном броју лица.

„Емисија хартија од вриједности приватном понудом“ је емисија у којој се позив за упис и уплату хартија од вриједности упућује унапријед познатим купцима: институционалним инвеститорима, акционарима или радницима емитента, као и до 20 других физичких и правних лица.

„Инвеститор“ је домаће или страно лице које инвестира у хартије од вриједности.

„Трговина хартијама од вриједности“ је пренос права власништва на хартијама од вриједности на основу закљученог посла купопродаје, размјене, поклона, позајмљивања и других правних послова у складу са Законом о хартијама од вриједности.

„Берзански посредник“ је брокерско-дилерско друштво или банка која има дозволу Комисије за обављање послова са хартијама од вриједности.

„Брокер“ је физичко лице овлашћено за обављање послова са хартијама од вриједности, које послују у својству запосленог код берзанског посредника.

„Уписница“ је изјава инвеститора да намјерава да купи одређени износ штедних обвезница и да прихвата услове емисије садржане у јавном позиву и проспекту. Потписом уписнице она постаје обавезујућа и неопозива за инвеститора. Уписница садржи све неопходне податке о инвеститору и штедној обвезници, као што су номинални износ обвезнице, датум допсијећа главнице, камату и учесталост њене исплате, датум емисије, и слично.

„Централни регистар хартија од вриједности“ је правно лице које обавља послове јединствене евиденције о хартијама од вриједности и власницима хартија од вриједности, о правима из хартија од вриједности, о правима трећих лица на хартијама од вриједности, послове обрачуна, поравнања и преноса хартија од вриједности и новчаних обавеза и потраживања насталих по основу послова са хартијама од вриједности.

„Комисија за хартије од вриједности Републике Српске“ је стални и независни орган Републике Српске основан ради уређивања и контроле емитовања и промета хартија од вриједности, чије су надлежности и обавезе утврђене законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности.